

Obdavčitev normirancev po spremembi zakonodaje

Tolmin, 23. januar 2023

Konec lanskega novembra je bil sprejet *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2AA)*, ki je bil objavljen v *Uradnem listu RS* številka 158/2022. Zakon je začel veljati 20. decembra, z izjemo 17. člena tega zakona, ki je v veljavo stopil 1. januarja letos.

Spremembe zakona vplivajo na priglasitev ugotavljanja davčne osnove z normiranimi odhodki in hkrati prinašajo tudi višje davčno breme – vendar ne za vse zavezance. Spremembe bodo namreč vplivale le na določene normirance.

Spremembe vplivajo na priglasitev ugotavljanja davčne osnove z normiranimi odhodki, in sicer za zavezance, katerih prihodki so bili v davčnem letu pred priglasitvijo med 50.000 in 100.000 evrov. V teh primerih velja, da bodo ugotavljanje davčne osnove z normiranimi odhodki za davčno leto 2023 lahko priglasili tisti zavezanci, pri katerih je bila v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovana na podlagi delovnega razmerja ali samozaposlitve vsaj ena oseba za polni delovni čas neprekinjeno najmanj **devet mesecev** (prej pet mesecev). V drugih primerih (prihodki do 50.000 evrov in/ali opravljanje dejavnosti na novo) glede priglasitve **ni sprememb**.

Spremembe prinašajo tudi višje davčno breme, vendar ne za vse zavezance, saj je to **odvisno od višine prihodkov**. Tisti, ki izpolnjujejo pogoj neprekinjenega devetmesečnega zavarovanja za polni delovni (oseba v delovnem razmerju) ali zavarovalni čas (nosilec dejavnosti), bodo davek izračunali po sledeči lestvici:

Preglednica 1:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova		Prihodki		
nad	do			
	50.000 EUR	80 %		
50.000 EUR	100.000 EUR	40 %	nad	50.000 EUR
100.000 EUR		0 %	nad	100.000 EUR

To pomeni, da bodo več davka glede na predhodno ureditev plačevali tisti, katerih prihodki iz dejavnosti presegajo 50.000 evrov.

Posoški razvojni center

1. PRIMER IZRAČUNA, ko letni prihodki v 2023 znašajo 55.000 EUR in je vsaj ena oseba zavarovana:

	2022	2023
Normirani odhodki	44.000,00 €	42.000,00 €
Davčna osnova	11.000,00 €	13.000,00 €
Davek 20 %	2.200,00 €	2.600,00 €

Naj ob tem spomnimo, koga štejemo za **polno zavarovano osebo**. To je lahko:

- nosilec dejavnosti, ki je vključen v zavarovanje za polni delovni čas (*podlaga 005*) ali
- zaposlena oseba za polni delovni čas (*podlaga 001*) ali
- zaposlena oseba, ki je na porodniškem (*starševskem dopustu*).

Za polno zavarovano osebo **ne štejemo**:

- delno upokojeno osebo,
- nosilca dejavnosti, ki je delno zaposlen,
- zaposlenega, ki dela krajši delovni čas,
- zaposlenega, ki koristi starševsko varstvo.

Opomba: Zanje se davek izračuna po spodnji lestvici, do 12.500 evrov – 80 % prihodkov (glej preglednico 2)

Zavezanci, ki pogoja neprekinjenega devetmesečnega zavarovanja za polni delovni (oseba v delovnem razmerju) ali zavarovalni čas (nosilec dejavnosti) ne izpolnjujejo – v to skupino sodi tudi večina t.i. **popoldanskih s.p.**, med drugim tudi **sobodajalci** – bodo davek izračunali po spodnji lestvici.

Preglednica 2:

Če znašajo prihodki iz dejavnosti za leto, za katero se ugotavlja davčna osnova		Prihodki (%)			
nad	do				
	12.500 EUR	80 %			
12.500 EUR	50.000 EUR	40 %	nad		12.500 EUR
50.000 EUR		0 %	nad		50.000 EUR

Posoški razvojni center

2. PRIMER IZRAČUNA, ko letni prihodki v 2023 znašajo 55.000 evrov in se pogoja neprekinjenega devetmesečnega zavarovanja za polni delovni ali zavarovalni čas ne izpolnjuje.

	2022	2023
Normirani odhodki	40.000,00 €	25.000,00 €
Davčna osnova	15.000,00 €	30.000,00 €
Davek 20 %	3.000,00 €	6.000,00 €

Vidimo lahko, da bodo več davka glede na predhodno ureditev plačevali tisti, katerih prihodki iz dejavnosti presegajo 12.500 evrov.

Konec lanskega leta sprejete spremembe zakona o dohodnini sicer čakajo še ustavno presojo.

Pripravila:
Polona Cimprič, Posoški razvojni center,
SPOT svetovanje Goriška

Projekt SPOT svetovanje Goriška je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT, Javna agencija.